

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 289-86-22; 289-70-60, факс: 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, рахунок UA388201720343180001000078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

	№	
11/10-22/49833		21.02.2022
На № 11/10-22/49839	від	21.02.2022

**Голові Верховної Ради України
Стефанчуку Р. О.**

Про результати розгляду
депутатського запиту народного
депутата України Констанкевич І. М.

Шановний Руслане Олексійовичу!

Міністерство соціальної політики разом із Національною соціальною сервісною службою на виконання доручення Прем'єр-міністра України Шмигала Д. А. від 26.03.2022 № 6897/1/1-22 розглянуло депутатський запит народного депутата України Констанкевич І. М., оголошений на засіданні Верховної Ради України 18.02.2022, та депутатський запит до Мінсоцполітики стосовно розгляду пропозицій щодо внесення змін до законодавства у сфері надання соціальних послуг і повідомляє.

Щодо визначення джерел фінансування виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на професійній основі

Питання забезпечення виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги на професійній основі, врегульовано Законом України „Про соціальні послуги” від 17.01.2019 № 2671-VIII (далі – Закон № 2671) та постановою Кабінету Міністрів України від 06.10.2021 № 1040 „Деякі питання призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності на професійній основі” (далі – Постанова № 1040).

Правові засади функціонування бюджетної системи України, її принципи, основи бюджетного процесу і міжбюджетних відносин та відповідальність за порушення бюджетного законодавства визначаються Бюджетним кодексом України (далі – Кодекс).

Згідно з підпунктом „а” пункту 4 частини першої статті 89 Кодексу виплата компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю, хворим, які не здатні до самообслуговування і потребують сторонньої допомоги, проводиться за рахунок коптів місцевих бюджетів.

30 1022019453 04001

АСУД „ДОК ПРОФ 3”
МІНСОЦПОЛІТИКИ
3800/0/2-22/57 від 18.04.2022
КЕП Лазебна Марина Володимирівна
58E2D9E7F900307B040000001CD22E006678A100
Підписано: 18.04.2022 16:58:35

3800/0/2-22/57 від 18.04.2022

Разом з тим зазначаємо, що відповідно до статті 91 Кодексу до видатків місцевих бюджетів, що можуть здійснюватися з усіх місцевих бюджетів, належать видатки, зокрема, на соціальний захист та соціальне забезпечення.

Так, згідно з підпунктом „д” пункту 3 частини першої статті 91 Кодексу компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю, хворим, які не здатні до самообслуговування і потребують сторонньої допомоги, можуть фінансуватися з усіх місцевих бюджетів.

Мінсоцполітики проводилися консультації із Мінфіном щодо можливості фінансування компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги на професійній основі, яким зазначено, що відповідно до Кодексу такі видатки здійснюються з бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад, а їх фінансування належить до власних повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад, які забезпечуються шляхом закріплення за органами місцевого самоврядування відповідних податків та зборів, інших ресурсів, необхідних для здійснення таких повноважень.

Із урахуванням викладеного забезпечення виплати компенсації має здійснюватися за рахунок коштів місцевих бюджетів у встановленому законодавством порядку.

На сьогодні Мінсоцполітики розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України, яким передбачається внесення змін до Порядку подання та оформлення документів, призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.09.2020 № 859 „Деякі питання призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі” (зі змінами), і до Порядку подання та оформлення документів, призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності на професійній основі, затвердженого Постановою № 1040. Цими змінами пропонується:

врегулювати механізм комплексного визначення ступеня індивідуальних потреб особи, яка потребує надання соціальних послуг з догляду на непрофесійній та професійній основах;

визначити підстави, за яких компенсація фізичним особам, які надають соціальні послуги на професійній основі, не призначається;

унормувати механізм підписання договору про надання соціальних послуг з догляду на професійній основі та акта про надані соціальні послуги у разі відсутності законного представника;

затвердити форми документів, необхідних для призначення компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на професійній основі, тощо.

Внесення таких змін дасть змогу забезпечити адресний підхід під час прийняття рішення про призначення компенсації фізичним особам.

Щодо передбачення єдиних вимог до надавачів соціальних послуг відповідно до державних стандартів соціальних послуг

Згідно зі статтею 1 Закону № 2671 надавачі соціальних послуг – юридичні та фізичні особи, фізичні особи – підприємці, включені до розділу „Надавачі соціальних послуг” Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг.

Статтею 13 Закону № 2671 передбачено, зокрема, що надавачі соціальних послуг провадять свою діяльність відповідно до законодавства про соціальні послуги, на підставі установчих та інших документів, якими визначено перелік соціальних послуг та категорії осіб, яким надаються такі послуги, за умови забезпечення їх відповідності критеріям діяльності надавачів соціальних послуг, встановленим Кабінетом Міністрів України.

Постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185 затверджено критерії діяльності надавачів соціальних послуг.

Ці критерії не поширюються на фізичних осіб, які надають соціальні послуги з догляду відповідно до Закону № 2671 без провадження підприємницької діяльності.

Крім того, згідно з частиною 2 статті 15 Закону № 2671 цей Реєстр складається з розділів про надавачів соціальних послуг, окремо – про фізичних осіб, які надають соціальні послуги з догляду відповідно до Закону № 2671 без здійснення підприємницької діяльності, та про отримувачів соціальних послуг.

Варто зазначити, що у Верховній Раді України зареєстровано проект Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження дозвільних процедур та контролю у сфері надання соціальних послуг” (реєстр. № 6419 від 10.12.2021), розроблений на виконання Указу Президента України від 29.01.2021 № 30 „Про деякі заходи щодо забезпечення права громадян на якісні та безпечні соціальні послуги”, яким передбачається встановити вимоги до надавачів соціальних послуг (юридичних, фізичних осіб – підприємців).

Істотною вимогою до фізичних осіб, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності на професійній основі, є проходження підготовки та перепідготовки, навчання основам догляду за окремими категоріями громадян, що підтверджується відповідною довідкою.

Наказом Міністерства соціальної політики від 15.03.2021 № 13, зареєстрованим у Міністерстві юстиції 23.04.2021 за № 550/36172, затверджено Типову програму навчання фізичних осіб, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності.

Щодо віднесення одиноких осіб похилого віку та одиноких осіб з інвалідністю I групи до отримувачів соціальних послуг

Законом № 2671 визначено чинники, що можуть зумовити складні життєві обставини, серед яких, зокрема, похилий вік, повна або часткова втрата рухової активності, пам'яті. Складні життєві обставини виявляє фахівець із соціальної роботи. Таким чином, якщо людина похилого віку проживає самотньо або є одинокою, і фахівець із соціальної роботи підтвердить

виявлення у неї складних життєвих обставин, вона матиме право на отримання необхідних їй соціальних послуг.

Крім того, відповідно до частини першої статті 28 Закону № 2671 соціальні послуги надаються отримувачам соціальних послуг:

за рахунок бюджетних коштів;

з установленням диференційованої плати залежно від доходу отримувача соціальних послуг;

за рахунок отримувача соціальних послуг або третіх осіб.

Згідно з частиною другою статті 28 Закону № 2671 надавачі соціальних послуг державного та комунального секторів надають соціальні послуги за рахунок бюджетних коштів:

незалежно від доходу отримувача соціальних послуг:

- особам, які постраждали від торгівлі людьми і отримують соціальну допомогу відповідно до законодавства у сфері протидії торгівлі людьми, особам, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі, дітям з інвалідністю, особам з інвалідністю I групи, дітям-сиротам, дітям, позбавленим батьківського піклування, особам з їх числа віком до 23 років, сім'ям опікунів, піклувальників, прийомним сім'ям, дитячим будинкам сімейного типу, сім'ям патронатних вихователів, дітям, визначеним пунктом 5 частини шостої статті 13 Закону № 2671, – всі соціальні послуги;

- іншим категоріям осіб – соціальні послуги з інформування, консультування, надання притулку, представництва інтересів, перекладу жестовою мовою, а також соціальні послуги, що надаються екстрено (кризово);

отримувачам соціальних послуг, середньомісячний сукупний дохід яких становить менше ніж два прожиткові мінімуми для відповідної категорії осіб, – всі соціальні послуги.

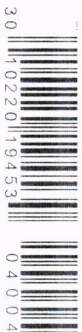
Варто зазначити, що частиною сьомою статті 28 Закону № 2671 визначено, що місцеві державні адміністрації мають право приймати рішення про надання за рахунок бюджетних коштів інших соціальних послуг та / або іншим категоріям осіб, ніж передбачені частиною другою цієї статті.

Щодо стану функціонування Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг

Відповідно до Закону № 2671 Реєстр надавачів та отримувачів соціальних послуг – це автоматизована інформаційно-телекомунікаційна система, призначена для збирання, реєстрації, накопичення, зберігання, використання, знеособлення і знищення визначених Законом № 2671 даних про надавачів та отримувачів соціальних послуг.

На сьогодні на сайті Мінсоцполітики розміщено „Інформацію щодо надавачів соціальних послуг для включення до Реєстру надавачів соціальних послуг”, яка містить відомості про юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців.

Постановою Кабінету Міністрів України від 27.01.2021 „Про Реєстр надавачів та отримувачів соціальних послуг” (далі – Постанова № 99) було доручено забезпечити створення Реєстру надавачів та отримувачів соціальних

послуг у 2021 році у межах видатків державного бюджету, передбачених на формування та виконання Національної програми інформатизації.

Також Постановою № 99 доручено Мінсоцполітики забезпечити функціонування Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг та до 01.06.2022 наповнення цього Реєстру інформацією з використанням даних, наявних в інших інформаційних системах, що використовуються обласними, Київською міською, районними, районними у м. Києві державними адміністраціями, виконавчими органами сільських, селищних, міських рад під час надання соціальних послуг.

На виконання Постанови № 99 та згідно із Договором від 21.01.2022 № ЕГАП 3/01-22, укладеним між Мінсоцполітики та ТОВ „Науково-виробниче підприємство „Медирент”, останнім надаються послуги з доопрацювання програмного забезпечення функціоналів першої черги Єдиної інформаційної системи соціальної сфери, зокрема, щодо створення підсистеми „Реєстр надавачів та отримувачів соціальних послуг”.

Щодо можливості припинення надання соціальних послуг при виявленні грубого, принизливого ставлення до надавачів соціальних послуг

Відповідно до частини другої статті 12 Закону № 2671 отримувачі соціальних послуг, їхні законні представники зобов'язані, зокрема:

виконувати умови договору про надання соціальних послуг;

дотримуватися правил внутрішнього розпорядку роботи надавачів соціальних послуг;

ставитися з повагою до надавачів соціальних послуг та їхніх працівників;

не перешкоджати наданню соціальних послуг, у тому числі іншим особам;

дбайливо ставитися до майна надавачів соціальних послуг, що використовується під час надання соціальних послуг.

Варто зазначити, що соціальні послуги надаються після укладання договору про надання соціальних послуг, у якому визначаються права та обов'язки отримувача та надавача соціальних послуг.

Відповідно до статті 22 Закону № 2671 договір про надання соціальних послуг укладається в письмовій формі між надавачем та отримувачем соціальних послуг чи його законним представником.

Істотними умовами договору про надання соціальних послуг є назви соціальних послуг, умови їх надання та вартість, права, обов'язки та відповідальність сторін, строк дії договору та інші умови, які сторони визнають істотними.

Типовий договір про надання соціальних послуг затверджено наказом Мінсоцполітики від 23.12.2020 № 847, зареєстрованим у Мін'юсті за № 214/35836.

З огляду на вищезазначене у разі недотримання отримувачем соціальних послуг умов договору про надання соціальних послуг, такий договір може бути розірвано, а надання послуг припиняється.

Щодо перегляду та затвердження державних стандартів соціальних послуг

Класифікатором соціальних послуг, затвердженим наказом Мінсоцполітики від 23.06.2020 № 429, зареєстрованим у Мін'юсті 09.07.2020 за № 643/34926, передбачено надання соціальних послуг, а саме: екстреного (кризового) втручання, посередництва, представництва інтересів, денного догляду, догляду вдома.

Наразі затверджено 28 державних стандартів соціальних послуг, зокрема:

Державний стандарт догляду вдома (наказ Мінсоцполітики від 13.11.2013 № 760, зареєстрований у Мін'юсті 22.11.2013 за № 1990/24522). Зміни до цього Державного стандарту внесено наказом Мінсоцполітики від 16.06.2021 № 335, зареєстрованим у Мін'юсті 20.08.2021 за № 1100/36722;

Державний стандарт соціальної послуги натуральної допомоги (наказ Мінсоцполітики 25.03.2021 № 147, зареєстрований у Мін'юсті 29.04.2021 за № 589/36211);

Державний стандарт денного догляду (наказ Мінсоцполітики від 30.07.2013 № 452, зареєстрований у Мін'юсті 09.08.2013 за № 1363/23895). Мінсоцполітики розроблено проект Державного стандарту соціальної послуги денного догляду дітей з інвалідністю, проведено апробацію проекту цього стандарту та наразі проводиться його доопрацювання за результатами апробації;

Державний стандарт соціальної послуги посередництва (медіації) (наказ Мінсоцполітики від 17.08.2016 № 892, зареєстрований у Мін'юсті 12.09.2016 за № 1243/29373). Разом з тим Мінсоцполітики прийнято рішення щодо розмежування соціальних послуг посередництва та медіації. На сьогодні із залученням професійних медіаторів розроблено проекти державних стандартів соціальних послуг посередництва та медіації.

Після стабілізації ситуації в країні та скасування воєнного стану проекти державних стандартів соціальних послуг посередництва та медіації будуть надіслані на апробацію;

Державний стандарт соціальної послуги кризового та екстреного втручання (наказ Мінсоцполітики від 01.07.2016 № 716, зареєстрований у Мін'юсті 20.07.2016 за № 990/29120).

Міністерством продовжується робота щодо стандартизації соціальних послуг: триває опрацювання 6 проектів державних стандартів соціальних послуг, зокрема, проект державного стандарту фізичного супроводу осіб з інвалідністю з порушеннями зору готується до повторного погодження центральними органами виконавчої влади; розроблено проект державного стандарту тимчасового відпочинку для осіб, що здійснюють догляд за особами з інвалідністю, особами, які мають невиліковні хвороби, хвороби, що потребують тривалого лікування, який готується до апробації; протягом 2022–2024 років заплановано розроблення 14 проектів державних стандартів соціальних послуг, у тому числі проектів державних стандартів соціальних послуг інформування та транспортних послуг.

Варто зазначити, що відповідно до Порядку розроблення державного стандарту соціальної послуги, затвердженого наказом Мінсоцполітики від 16.05.2012 № 282, зареєстрованим у Мін'юсті 01.06.2012 за № 876/21188, передбачено п'ять етапів підготовки державного стандарту соціальної послуги, а саме:

розроблення проекту державного стандарту соціальної послуги, що здійснюється на підставі законів та інших нормативно-правових актів, базується на аналізі вітчизняного та міжнародного досвіду щодо надання соціальної послуги, що стандартизується, із залученням за потреби громадських об'єднань, благодійних, релігійних організацій, у тому числі об'єднань надавачів та отримувачів соціальних послуг, науковців тощо;

публікація та громадське обговорення проекту державного стандарту соціальної послуги;

апробація проекту державного стандарту соціальної послуги, що проводиться з метою визначення можливості його практичного застосування (для цього визначаються терміни та перелік надавачів соціальних послуг, у яких проходитиме апробація проекту державного стандарту соціальної послуги);

доопрацювання проекту державного стандарту соціальної послуги за результатами апробації;

погодження проекту державного стандарту соціальної послуги із заінтересованими органами та його затвердження.

Державний стандарт соціальної послуги відповідно до Закону України „Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” є регуляторним актом, тому проходить погодження у порядку, визначеному цим законом.

Щодо внесення змін до Закону № 2671

У зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України Указом Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 в Україні введено воєнний стан. З огляду на проведення в Україні воєнних дій та з метою забезпечення адресності надання соціальних послуг 14.04.2022 Верховною Радою України прийнято Закон України „Про внесення змін до деяких законів України щодо надання соціальних послуг у разі введення на території України надзвичайного або воєнного стану”, яким, зокрема, передбачено:

визначати середньомісячний сукупний дохід громадян з урахуванням попередніх двох кварталів, що передують місяцю звернення, а не шести останніх місяців, як це передбачено сьогодні;

розширити повноваження обласних, Київської міської державних адміністрацій, виконавчих органів сільських, селищних, міських рад шляхом надання їм змоги встановлювати особливості прийняття рішення про надання соціальних послуг у разі введення на території України надзвичайного або воєнного стану;

надати право приймати рішення про надання соціальних послуг екстрено (кризово) безпосередньо надавачам соціальних послуг, що забезпечить негайне надання допомоги людям;

встановити, що особам, яким завдано шкоди пожежею, стихійним лихом, катастрофою, бойовими діями, терористичним актом, збройним конфліктом, тимчасовою окупацією, всі соціальні послуги надаються безоплатно;

врегулювати питання призначення і виплати компенсації за догляд вимушено переміщеним особам, які забезпечують догляд за новим місцем їхнього перебування;

розширити повноваження військових адміністрацій стосовно управління надавачами соціальних послуг, організації надання ними соціальних послуг.

Відповідь народному депутату України Констанкевич І. М. надано окремим листом.

З повагою

Міністр

Марина ЛАЗЕБНА

Фартушна О., 289-75-18

МІНСОЦПОЛІТИКИ
ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА

Лист

3800/0/2-22/57 від 18.04.2022 р.

Депутатський запит народного депутата України
Констанкевич І. М. щодо вдосконалення
законодавства в сфері надання соціальних
послуг

Підписано: **Лазебна Марина Володимирівна**

До документа
Кабінет Міністрів України
Доручення
№ 6897/1/1-22 від 26.03.2022р.

АСУД "ДОК ПРОФ 3"

МІНСОЦПОЛІТИКИ

3800/0/2-22/57 від 18.04.2022

Лазебна Марина Володимирівна

ЕЦП

Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000416B1F005A498400

Апарат Верховної Ради України
КАРТКА ДОКУМЕНТА

870494

Кореспонденти Лазебна Марина Володимирівна Міністр
Міністерство соціальної політики України (всього 1)
Вид документа Відповідь на депутатський запит
Вих. № та дата 3800/0/2-22/57 від 18.04.2022
кореспондента
№ ДСК
Реєстр. № та 65048 від 19.04.2022
дата реєстрації
Арк./прим. 8/1
Стислий зміст На № 11/10-22/49833 та на № 11/10-22/49839 від
21.02.2022. Про розгляд депутатських запитів
народного депутата України Констанкевич І. М.

Проходження документа (особа, у якій є позначка «Оригінал»)	Дата передачі оригіналу ВСК	Дата отримання оригіналу	Підпис